

گل‌سپت

نگاهی به جدیدترین اثر هنری آی‌وی‌وی هنرمند معترض چینی

بال‌های اژدها گشوده نخواهد شد

نیما توسلی

■ سال گذشته موزه هنر لس‌آنجلس اقدام به برپایی نمایشگاهی از آثار برنزی هنرمند نام‌آور چینی، آی‌وی‌وی کرد. این نمایشگاه تحت عنوان دایره حیوانات منطقه البروج (zodiac) مشتمل بر ۱۲ مجسمه سرحیواناتی است که نماینده ۱۲ ماه از سال هستند؛ از اسب، مار تا اژدها و ... ۱۲ سمبل فرهنگ چین باستان که در فضایی شبیه به قصر تابستانی یوآن هینگ یوآن، قصر تابستانی امپراتوران چین در خارج از پکن ارایه شده است. موزه لس‌آنجلس فضایی وسیع را در نزدیکی بخش شرقی پاولون نمایشگاهی استوارت رسینک به چیدمان عظیم آی‌وی‌وی اختصاص داد.

مجسمه‌های آی‌وی‌وی الهام‌گرفته از آثاری است که هنرمندان چینی حدود سال‌های ۱۷۵۰ تا ۱۷۵۶ در پکن خلق کرده‌اند و هم‌اکنون در باغی به نام یوآن مینگ استقرار یافته‌اند؛ باغی که واجد خصوصیات طراحی باغ‌های اروپایی است. این باغ توسط دو نفر از کشیشان فرقه ژوزوئیت (Jesuit) در قرن هجدهم میلادی طراحی شده است. در ۱۸۶۰ نیروهای بریتانیایی و نیز فرانسوی دست به غارت بخش اعظمی از قصرهای پکن زدند و ۱۲ سر حیوانات منطقه البروج نیز جزو کالاهای به غارت‌رفته بود و باغ یوآن طی دومین جنگ تریاک ویران شد. چند سال پیش هفت سر از ۱۲ سر در چین کشف شد: موش، ببر، خرگوش، اسب، میمون، گاو و گراز. اما هنوز پنج سر دیگر یعنی اژدها، مار، سگ، خروس و بز مفقود و مکان نگهداری آنان نامعلوم است.

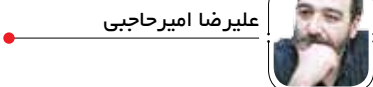
اما کار آی‌وی‌وی تنها یک کپی‌برداری صرف نیست. او با نگرشی امروزی چه به لحاظ کمیت و اندازه‌ها و چه از منظر نوع ساخت و فرم مجسمه‌ها دست به نوآوری زده است. بنا بر گفته خود این هنرمند، مجسمه‌های جدید در تلاش برای برقراری نوعی گفت‌وگو هستند؛ گفت‌وگو و بیان این نکته که آثار هنری در کشاکش‌های فرهنگی و سیاسی به چه سرنوشتی دچار خواهند شد. از سوی دیگر آی‌وی‌وی با شبیه‌سازی مجسمه‌های کهن چین نقالوت‌های سطحی و عمقی هنر امروز و دیروز چین را به نمایش گذاشته است. هر ۱۲ سر از جنس برنز و پایه‌های آنان نیز برنزی است که ارتفاع آنها روی هم‌رفته به چیزی

حدود سه متر می‌رسد. هر کدام از این مجسمه‌ها ۳۲۲کیلوگرم وزن دارند.

با توجه به نوع فعالیت‌ها و نیز چالش‌های آی‌وی‌وی با دولت چین که در نهایت به حبس وی انجامید، می‌توان تفسیری فرهنگی – سیاسی از مجسمه‌های زودیاک او ارایه داد. چالش‌های او با مقامات فرهنگی پکن در زمینه وجود یا عدم وجود پویایی فرهنگی، یکی از نکات مورد توجه کارشناس و منتقدان هنر معاصر است. وی‌وی همواره بر نوعی فرهنگ باز (open) و زبان باز تاکید و پافشاری می‌کند؛ فرهنگی که پذیرای سایر عناصر فرهنگی از سراسر جهان است تا با تلفیق و جذب آن عناصر بتواند به زندگی خود ادامه دهد. این نظر درست در نقطه درافتن ایدئولوژی چینی است که خواهان ایجاد، حفظ و کنترل نوعی فرهنگی ایستا (static) و بسته است؛ فرهنگی که با تکیه بر مفاهیم ایدئولوژیک کمونیستی – مائونیستی و با نگاهی خشک به گذشته هیچ‌گونه تغییر و امتزاجی را برنمی‌تابد. نمایشگاه وی‌وی در کنار مجموعه آثار دیدنی سلسله پادشاهی کینگ (Qing) در دوران نوسنگی (Neolithic) و نیز چهار سر کوچک حیوانات زودیاک از جنس یشم، معنا و مفهومی را که این هنرمند چینی در جست‌وجوی آن بوده، کامل کرده آثار جدید آی‌وی‌وی در یک تور هنری، بسیاری از شهرهای ایالات متحده را ملاقات خواهد کرد. سال پیش به همت موزه لس‌آنجلس این ۱۲ مجسمه میهمان دوسالانه سائو پائولو برزیل بودند و سپس در شهرهای نیویورک هیوستون، تگزاس، موزه کارنگی و طرهول پیش‌بورد پنسیلوانیا به نمایش درآمدند و در نهایت واشنگتن و باغ موزه هرش هورن در پاییز میزبان آن خواهد بود؛ سفری طولانی از غرب تا شرق، ولی آیا روزی خواهد رسید که آثار آی‌وی‌وی در کشور و زادگاهش بدون هیچ نگرانی و چالشی به نمایش درآید؟

آیا می‌توان به روزگاری فکر کرد که حکومت‌های ایدئولوژیک به بخشی از هنرمندان کشورهایشان که خواهان استقلال رای هستند، آزادی‌هایی هر چند نسبی دهند؟ این امیدی ناامیدانه است که برای هنرمندان چنین کشورهایی تبدیل به نوعی موفقیت ایده‌آل می‌شود.وهمین محدودیت‌هاباعث سیاست‌زدگی برخی هنرمندان از جمله آی‌وی‌وی شده است.

علیرضا امیرحاجبی

■ مدتی است که وب‌سایت‌های مختلف و زیادی اقدام به نمایش آثار تجسمی از قبیل عکس، نقاشی، ویدئو آرت و مجسمه کرده و می‌کنند. این پدیده جدید در سراسر جهان باب شده است و بسیاری از هنرمندان چه حرفه‌ای و چه تازه‌کار و جوان آثار خود را در این وب‌سایت‌ها که در فضای مجازی شکل گرفته ارایه می‌کنند. نظر کلی شما درباره این شکل از ارایه آثار هنری چیست؟

این پدیده یعنی وب‌سایت‌ها و فضای مجازی در اینترنت واجد نکات مثبت و منفی است. نکته مثبت این است که آثار هنری در سطح وسیعی دیده می‌شود. قبل از حضور و فعالیت این وب‌سایت‌ها مخاطب یا باید آثار را در کتاب‌های هنری مشاهده می‌کرد یا در گالری‌ها اما در حال حاضر می‌توان در منزل خود نشست و بدون هیچ زحمتی تحولات و فعالیت‌های مختلف را از طریق اینترنت مشاهده کرد.

■ نکته منفی؟

شخصاً هیچ‌گاه نتوانستم از دیدن یک اثری هنری روی صحنه مانیپتور کامپیوتر لذت ببرم. اگر بخواهم یکی از آثارم را به مخاطبی نشان دهم ترجیح می‌دهم کار چاپ‌شده و قابل‌شده دیده شود. طی دآوری آثار همین رقابت‌های پرس‌یوک منوجه شدم که بسیاری از آثار را نباید روی صفحه مانیپتور قضاوت کرد.

■ آیا شما تجربه شخصی در زمینه ارایه آثارتان در وب‌سایت‌های هنری داشته‌اید؟

تمام آثار من روی وب‌سایت شخصی خودم قابل دیدن است. ■ در ایران نیز این‌گونه پایگاه‌های اینترنتی فعال هستند. آیا می‌توانید یک مقایسه اجمالی بین وب‌سایت‌هایی مثل ساچی گالری که پایگاهی معتبر و جهانی است با وب‌سایت‌های داخلی داشته باشید؟

در ایران به دلیل مشکلاتی مثل کم بودن سرعت اینترنت و سایر موارد این‌گونه وب‌سایت کارایی مطلوبی ندارند. وب‌سایت خود من به نام فانوس از دو سال پیش تا به حال «به‌روز» (Update) نشده است. فانوس مخاطبان فراوانی داشت. ■ دلیل اصلی به‌روز نشدن وب‌سایت فانوس چیست؟

همکاران من در این وب‌سایت فعالیت خود را قطع کردند و من هم به دلیل مسایل شخصی و گرفتاری‌های کاری نتوانستم وب‌سایت را به روز کنم اما امیدوارم از مهرماه دوباره فعال شود. از طرف دیگر هر وب‌سایت هزینه‌هایی دارد که باید پرداخت شود. گرفتاری‌های من اجازه نداد تا وب‌سایت به درآمذایی برسد. ■ پس یکی از مشکلات این‌گونه وب‌سایت‌ها مشکل مالی

گفت‌وگو با شادی قدیریان، از داوران نمایشگاه «بی‌مرز» در گالری سین

وضعیت گلخانه‌ای

بی‌مرز، نمایشگاه

فضای مجازی شبکه‌ای با همان اینترنت و وب‌سایت‌های رنگارنگ در تحولات هنر معاصر چه نقشی را برعهده گرفته‌اند و آیا در ارتقای سطح آگاهی عمومی و تخصصی موفق عمل کرده‌اند؟نمایشگاه آثار هنرمندان جوان وب‌سایت پرس‌یوک در گالری «سین» بهانه خوبی بود تا این پرسش‌ها و سایر نکات را با شادی قدیریان عکاس و یکی از داوران مرحله نهایی این رقابت سالانه مطرح کنیم. پاسخ‌های قدیریان همان خصوصیات را داشت که عکس‌ها و ایده‌هایش داراست: «وضوح و شفافیت حداکثری» هیچ ابهامی در گفت‌وگو و پاسخ‌های او وجود نداشت و جامعه هنری جوان ایران جقدر نیازمند ایجاد فضایی واضح و گاه بی‌رحم است تا درک کند هنر وادی راحتی و آسایش نیست. تلاش و پشتکار شرط اول راه است و نه تشویق‌های ظاهری که باعث نوعی خودشیفتگی می‌شود.

و پشتیبانی‌های مالی است. درست حدس زد‌م؟

بله. اگر خود من وقت می‌گذاشتم وب‌سایت را به درآمذایی می‌رساندم و درآمد کسب شده را خرج خود وب‌سایت می‌کردم. اما فعل کردن وب‌سایت کار اصلی من نبود. قرار بود یک فعالیت جنبی باشد. امیدوارم بتوانم دوباره وقت بگذارم.

■ مبحث دیگر در زمینه هنر مجازی در اینترنت ابزارهایی است که به ثبت اثر می‌پردازند که یکی از آنها دوربین‌های عکاسی و تصویربرداری دیجیتال است. نظر شما به عنوان یک عکاس حرفه‌ایی در زمینه عکاسی و فناوری دیجیتال چیست؟ دوربینی که به راحتی تصاویر را ثبت می‌کند، بی‌دربی شاترها باز و بسته می‌شود بدون هیچ درنگ و نگرانی.

بله. درست‌است.اما شاید استقبال از عکاسی دیجیتال دلایلی داشته باشد از جمله مساله هزینه‌ها. شما با خرید یک دوربین

وضعیت مبهم حضور انجمن عکاسان

در دوسالانه عکس

شرق: هیات مدیره انجمن عکاسان ایران طی اطلاعاتی از وضعیت حضور خود در جریان برگزاری دوازدهمین دوسالانه ملی عکس ایران خبر داد. در اطلاعاتی این انجمن که روی خروجی سایت آنها قرار گرفته، آمده است: «انجمن عکاسان ایران براساس اهداف مندرج در اساسنامه خود همواره حامی رویدادها و جریان‌های تاثیرگذار عکاسی در کشور است و بر این باور تاکید می‌ورزد.

انجمن ضمن استقبال از برگزاری دوسالانه‌های هنری، معتقد است، ماهیت انجمن‌ها باید بتواند متضمن استقلال و تحول کیفی جریان‌های هنری به نفع تعالی جامعه هنری کشور باشد و بر همین اساس وظیفه خود می‌داند با حفظ رعایت اصول انجمن، با هر گونه اقدام موثر از سوی هر نهاد و موسسه‌ای که در جهت اصول و اهداف ذکر شده باشد همکاری به‌عمل آورد.»

انجمن عکاسان ایران معتقد است: «متأسفانه تاکنون (شهریورماه سال ۹۰) هیچ‌گونه پاسخی از سوی موسسه به انجمن داده نشده و موضوع همکاری و برگزاری دوسالانه کماکان در تعلیق به سر می‌برد.

انجمن ضمن تاکید مجدد بر اهداف و مسوولیت کنونی خود در قبال اخبار غیرموقع و نادرست احتمالی وظیفه خود می‌داند که مراتب‌فوق را جهت شفاف‌سازی این روند به اطلاع اعضای محترم و جامعه عکاسی ایران برساند و آنها را از تلاش خود برای تعامل منصفانه و رعایت حقوق و اهداف انجمن مطلع گرداند.»

گفتنی است طی سال‌های گذشته مساله برایی دوسالانه‌های هنری با چالش‌های عدیدهای مواجه بوده است که بخش اعظم آن نادریده انگاشتن جایگاه انجمن‌های هنری از سوی مرکز هنرهای تجسمی است.

تجسمی

گفت‌وگو با شادی قدیریان، از داوران نمایشگاه «بی‌مرز» در گالری سین

ادامه از صفحه ۹

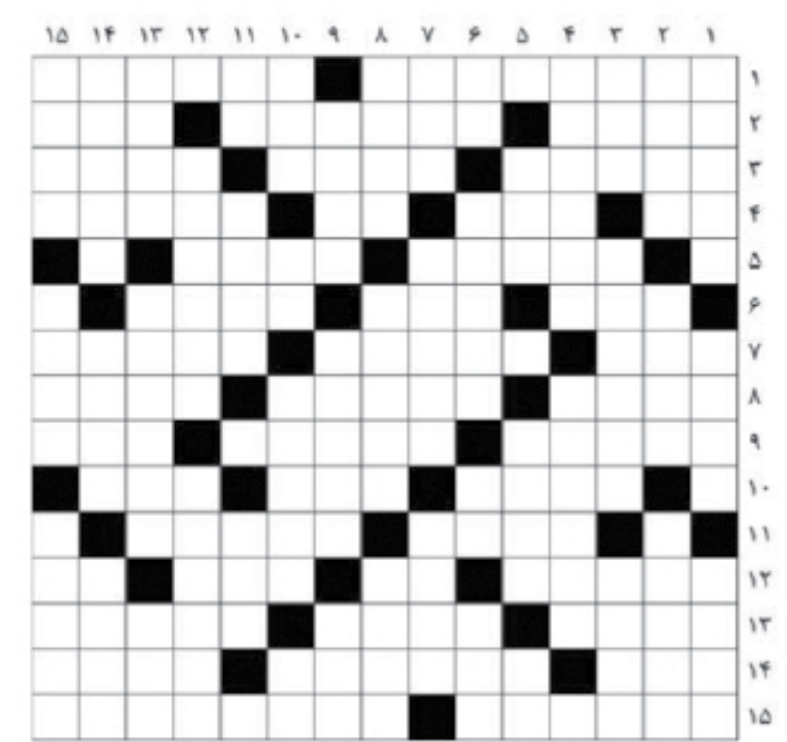
کجاییم و کجا باید باشیم؟

در زمان صفویان به علت مخالفت شدید پادشاهان (به دلایل مذهبی) هیچ‌کس نمی‌توانست به ارایه کار موسیقی به صورت علنی بپردازد به طوری که هر کاری و هرکسی به شدت سرکوب می‌شد ولی همیشه راه‌حل‌هایی برای مقابله با زور وجود داشته و دارد و مثل همیشه با جبر و ظلم نمی‌توان کاری از پیش برد. موسیقیدانان ایرانی در آن زمان راه‌حلی برای ارایه موسیقی با مجوز آن زمان پیدا کردند و آن اجرای موسیقی و آوازاها به شکل تعزیه، روضه و از این قبیل مراسم بود. آنها گوشه‌های آوازی ایرانی را در قالب مراسم‌ها یا اینجینبی ارایه می‌کردند. (مراسم هیات‌ها و سینه‌زنی‌های امروزی به جا مانده از همین دوران است). به همین دلیل ردیف موسیقی مکتب اصفهان – که در آن زمان پایتخت بود – دارای ویژگی‌های دینی و مذهبی بالاتری است. خلاصه نقش ردیف در موسیقی ایران از این قرار است: ۱- حفظ بخشی از تاریخ و فرهنگ ایران ۲- آشنایی هنرجویان موسیقی با زیبایی‌های فرهنگ قومی، روایت تاریخی و موسیقی مذهبی و آیینی ۳- در اختیار قرار داشتن گوشه‌های بیشتر (کمپوزیسیون‌ها) جهت تولید آثار با کیفیت و متنوع در موسیقی ایران ۴- جلوگیری هرچه بیشتر از تهاجم فرهنگ غرب و سوق هنرجویان به سمت آشنایی با فرهنگ بی‌نظیر ایران. ۵- تلاش در شناساندن هرچه بیشتر ردیف ایران به کشورهای جهان (که امروزه از طرف یونسکو نیز به عنوان میراث ملی شناخته شده است). تفاوت‌های ردیف مکتب اصفهان با سایر ردیف‌ها هم از این قرار است: ۱- ردیف مکتب اصفهان برخلاف دو مکتب دیگر که بیشترسازی هستند، یک ردیف آوازی است و به همین دلیل به شعر بهای بیشتری داده شده است و مواردی چون تلفیق شعر و موسیقی، حالت‌شناسی گوشه‌ها و مناسب خوانی در آن به طور کامل رعایت شده است. ۲- تحریرها در این ردیف، شمرده و دارای اصول است و هر گوشه، تحریر خاص خود را دارد و این تنوع تحریرهاست که باعث لذت بردن شنونده از آواز می‌شود. ۳- تعداد گوشه‌ها در این ردیف ۶۲۳ عدد است که بالغ بر ۳۰۰ عدد آن در ردیف مکاتب دیگر موجود نیست. ۴- تعداد گوشه‌های رنتمیکر در این ردیف بیش از دو برابر ردیف‌های دیگر است. ۵- میزان گوشه‌های مذهبی و آیینی – به دلیلی که قبلاً ذکر شد- بیش از دو ردیف دیگر است. ۶- تمامی گوشه‌ها(گوشه‌های غیررتمیک) در این ردیف، دارای چهار قسمت درآمد (سراواز)، شعر، تحریر و فرود هستند. ۷- در این ردیف منتشر شده، ساز (نی) و آواز، توأم با هم وجود دارد.

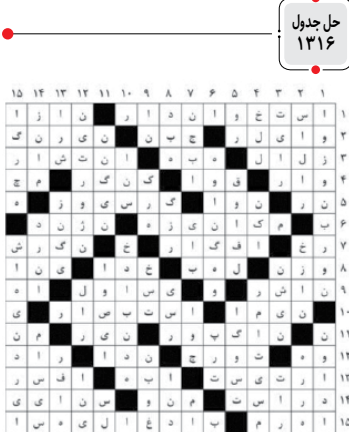
حذف شده است. ترجیح من عکاسی آنالوگ است اما استقبال از عکاسی دیجیتال را نیز درک می‌کنم. البته در درجه اول ایده و فکر برای من اهمیت دارد و تکنیک در درجات بعدی است. ■ معیار شما در داوری آثار پرس‌یوک چه بود؟ داوری من تنها در زمینه عکس نبود بلکه باید از بین نقاشی‌ها، ویدئوها و مجسمه‌ها بهترین آثار را انتخاب می‌کردم. تجربه داوری‌های قبلی من در زمینه عکس بوده است. این تجربه جذابی برای من بود. معیار اصلی من نگاه به ایده‌هاست. ■ چرا؟ به دلیل نوع زندگی محیط، زمان و بسیاری دیگر از عناصر فکر می‌کنم ایده‌ها اهمیت بیشتری دارند. شاید یک اثر با تکنیک بسیار عالی اجرا شده باشد اما بدون مفهوم و ایده ارزش چندانی نخواهد داشت. ■ در مواجهه با آثار جوانان به چه نتیجه‌ای رسیده‌اید؟ سواد بصری جوانان را در حوزه تجسمی چگونه ارزیابی می‌کنید؟ تا قبل از دیدن آثار این مجموعه یک تصور و استنباط دیگری داشتم ولی چند روزی است که تصوراتم کاملاً بر هم ریخته است. ■ به چه دلیل؟ کمی احساس نگرانی می‌کنم. احساس می‌کنم کبی کردن بسیار زیاد شده است. فرقی ندارد چه کبی از هنرمندان ایرانی و چه خارجی. گویا جوانان خود را رها و آزاد نمی‌کنند تا خلاقیت‌هایشان نمایان شود. با نوعی دوباره و یا چندباره کاری مواجه هستیم. کارهایی که هزاران بار انجام شده را تکرار می‌کنند. ■ دلیل این کپی‌برداری را چه می‌دانید؟ دقیقاً نمی‌توانم بگویم اما شاید فکر می‌کنند یک ایده یا اثری که قبلاً موفق شده پس می‌توان دوباره به سراغش رفت که اشتباه بزرگی است. یعنی گمان می‌کنند راه موفقیت تکرار کارهای موفق دیگران است. ■ موضوع دیگر عدم وجود جسارت در آثار است. آثار نشانگر نوعی محافظه‌کاری و بی‌روی از کار دیگران است. ■ آیا به نمونه‌ای برخورد کرده‌اید که از آثار خودتان هم کپی شده باشد؟ در دو یا سه مورد چنین برداشتی داشتم. ■ براساس این آسیب‌شناسی کوناه‌ی که ارایه کرده‌اید چه توصیه‌ای به جوانان جوانی هنر دارید؟ اولین توصیه اینکه ذهن خود را آزاد و رها کنند. خودشان را بشناسند و هنر خودشان را جست‌وجو کنند و جسارت داشته باشند. محافظه‌کاری در شرایط کنونی تا مقداری به حق و طبیعی است اما این مقدار که من شاهدش هستم بیش از اندازه است.

عمودی:

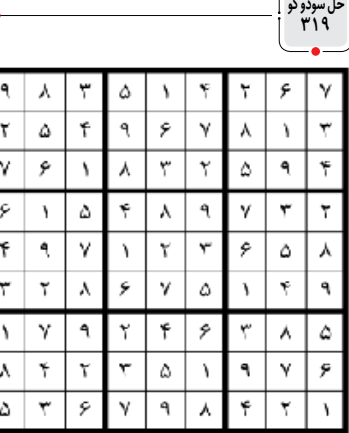
۸- از حروف یونانی –جوجه‌تیغی– یک‌چهارم چیزی ۹- جمله‌های قرآنی– شاعر و نویسنده نوبل برده اهل شیلی– امر به آمدن ۱۰- میهن– مظهر زیبایی طبیعت– پایین کوه– شیوه و شگرد ۱۱- مادر عرب– آلمکشی سیاسی– از الفبای فارسی ۱۲- ماتم‌زده– کشوری در قاره سیاه ۱۳- جمع فن– گذرنامه– بازی ۱۴- پرستاری– خم کردن– جمع نکته ۱۵- ساز سیمی که ۴۶ سیم دارد و با دست نواخته می‌شود– تازه کار– هنر نمایشی

افقی: ۱- فیلسوف عهد صفویه– له شده ۲- لاستیک ماشین– دارای تلاطم– پدربزرگ ۳- منصوب به عیسی– باوقار– تمدنی خاک شده ۴- افزایش حجم چیزی– نومیدی– یازده– تنظیم موتور ۵- تصاویر– بزاران منجمد ۶- محرمانه– خشن در خلق و خوی– موزه پاریس ۷- رد یا– شهرت کارگردان آمریکایی ترک‌تبار و سازنده فیلم «در باراندن»- اثر اسکار وایلد ۸- بحر– جنگ– ستاره مشتری ۹- نوعی زیرپوش– شاعر سوررئالیست فرانسوی و خالق اثر اورلیا– فارسی باستان ۱۰- تعدادی ساختمان کنار هم– ابوالشیر– آنکه از نسل علی و فاطمه است ۱۱- ستاره‌شناس– سادهای که به چیزی بماند ۱۲- فیلمی از ته‌مینه میلانی– بندگامی در دست– حیران و سرگشته– گیاه مرداب ۱۳- سکوی شیرجه– عجله– کفش روستایی ۱۴- نغمه– نویسنده رمان چهره‌ها– زبان کوچک ۱۵- مدرسان– رایانه

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشور‌های مختلف به چاپ می‌رسد.

سودوکو ۳۲۰

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ تابه نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود. ۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

حل سودوکو ۳۱۹

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ تابه نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.